

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Лихацький Андрій Васильович, 1987 року народження, громадянин України, освіта вища: у 2009 році закінчив Одеський національний політехнічний університет, здобув кваліфікацію бакалавра за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія»; у 2010 році закінчив Одеський національний політехнічний університет та здобув кваліфікацію спеціаліста за спеціальністю «Комп'ютерні системи та мережі», з грудня 2013 року здійснює підприємницьку діяльність як фізична особа-підприємець; основний вид діяльності — комп'ютерне програмування (КВЕД 62.01), повністю виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Філософія» Національного університету «Одеська політехніка» за спеціальністю 033 «Філософія».

Разова спеціалізована вчена рада PhD 14004, утворена наказом Національного університету «Одеська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Одеса, від 30 квітня 2026 року № 41, у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

Віталій Павленко, доктор технічних наук, професор, професор кафедри комп'ютеризованих систем та програмних технологій Національного університету «Одеська політехніка».

Рецензентів:

Олександр Фомін, доктор технічних наук, професор, професор кафедри комп'ютеризованих систем та програмних технологій Інституту комп'ютерних систем Національного університету «Одеська політехніка»;

Наталія Доброер, кандидат культурології, доцент кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка».

Офіційних опонентів:

Олександр Дзьобань, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Майя Триняк, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії імені професора М. Д. Култаєвої Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

на засіданні 31 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» Лихацькому Андрію Васильовичу на підставі публічного захисту дисертації «Трансформація світоглядної парадигми у процесі формування штучного інтелекту» за спеціальністю 033 «Філософія» відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

Дисертацію виконано в Національному університеті «Одеська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Одеса.

Науковий керівник: Лідія Чорна, доктор філософських наук, доцент, професор кафедри інформаційної діяльності та медіакомунікацій Національного університету «Одеська політехніка».

Аналіз дисертації щодо дотримання вимог пункту 6 Порядку

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Робота є самостійним завершеним філософським дослідженням, у якому отримано нові теоретично обґрунтовані результати щодо трансформації світоглядної парадигми під впливом штучного інтелекту.

У дисертації світоглядну парадигму розглянуто як взаємозв'язок онтологічного, епістемологічного, аксіологічного та праксеологічного вимірів. Обґрунтовано поступовий характер парадигмального дрейфу та визначено його механізми: перформативну адаптацію, епістемічне делегування, нормативний зсув та онтологічну реконфігурацію. Запропоновано

та розвинуто поняття герменевтики непрозорості, алгоритмічної субстанційності, розподіленої агентності та відповідальності, когнітивної гібридизації та екзокортексу.

Практичне значення результатів полягає в можливості їх використання в освіті, етичному та інституційному врядуванні технологій, процедурах людського контролю, оскарження та відповідального застосування систем штучного інтелекту.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг становить 241 сторінку, з них 211 сторінок основного тексту. Робота містить 6 таблиць; список використаних джерел налічує 337 найменувань.

Структура, зміст та оформлення дисертації відповідають вимогам до кваліфікаційної наукової праці на здобуття ступеня доктора філософії. За поданими матеріалами та висновками рецензентів і офіційних опонентів ознак порушення академічної доброчесності, які могли б поставити під сумнів самостійність отриманих результатів, не встановлено.

Аналіз наукових публікацій щодо дотримання вимог пунктів 8 та 9 Порядку

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у наукових фахових виданнях України, включених до наукометричних баз даних, та 6 тез доповідей на міжнародних наукових конференціях. Чотири статті підготовлено одноосібно. Одну статтю опубліковано у співавторстві з науковим керівником; особистий внесок здобувача полягає в розробленні концептуальної основи штучного інтелекту як когнітивного розширення, аналізі епістемічних чеснот гібридного мислення та обґрунтуванні концепції герменевтики непрозорості.

Основні наукові публікації, у яких висвітлено результати дисертації:

1. Lykhatskyi, A. (2024). The Convergence Of Artificial Intelligence And Human Identity In Contemporary Philosophical Discourse. *Культурологічний альманах*, (1), 206–212. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.1.25>
2. Lykhatskyi, A. (2025). From manipulation to expression: The philosophical shift to natural language interfaces. *Humanities Studios: Pedagogy, Psychology, Philosophy*, 13(2), 88–102. <https://doi.org/10.31548/hspedagog/2.2025.88>
3. Lykhatskyi, A. (2025). Cognitive horizons of humanity: Ethical challenges of superintelligent AI in the global context of rights and justice. *Philosophy, Economics and Law Review*, 5(1), 35–49. <https://doi.org/10.63341/2786-491X-2025-1-35>
4. Lykhatskyi, A. (2025). Hybrid epistemology: Emergent knowledge forms in the age of human-AI cognitive integration. *The Bulletin of Yaroslav Mudryi National Law University. Series: Philosophy, Philosophies of Law, Political Science, Sociology*, 3(66). <https://doi.org/10.21564/2663-5704.66.337968>
5. Lykhatskyi, A., & Chorna, L. (2026). AI as cognitive extension: Reshaping human knowing. *The Bulletin of Yaroslav Mudryi National Law University. Series: Philosophy, Philosophies of Law, Political Science, Sociology*, 1(68). <https://doi.org/10.21564/2663-5704.68.349837>

Тематика публікацій відповідає основним положенням дисертації. Публікації розкривають проблеми особистісної ідентичності в умовах розвитку штучного інтелекту, природномовних інтерфейсів, етичних викликів потенційного надінтелекту, гібридної епістемології та штучного інтелекту як когнітивного розширення. Вимоги щодо кількості, тематичної відповідності та оприлюднення основних наукових результатів дисертації дотримано.

Наукова дискусія

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти, та інші учасники.

Рецензент, доктор технічних наук, професор Олександр Олексійович Фомін висловив такі зауваження: 1) критерії оцінювання авторського поняттєвого апарату не зведено до окремої формальної матриці; у подальшій роботі таку матрицю варто зробити експліцитною; 2) класичну типологію ANI–AGI–ASI не слід розглядати як остаточну жорстку класифікацію; її варто доповнювати континуальною багатовимірною моделлю; 3) зв'язок концепцій екзокортексу та когнітивної гібридизації з цифровою і когнітивною нерівністю у дисертації можна було зробити виразнішим; 4) у тексті наявні редакційні недоліки: неуніфікована

транслітерація імен, перевантажені пасивні конструкції, а також пунктуаційні й оформлювальні неузгодженості.

Рецензент, кандидат культурології, доцент Наталія Вікторівна Доброєр - без зауважень.

Офіційний опонент, доктор філософських наук, професор Олександр Петрович Дзьобань висловив такі зауваження: 1) історико-технічну реконструкцію розвитку ІІІ подано детальніше, ніж окрему історію філософських очікувань від ІІІ; розгортання цієї лінії є напрямом подальшого дослідження; 2) західний дискурс домінує у джерельній базі; культурну множинність, український контекст і воєнний досвід потрібно надалі інтегрувати до аналізу повніше.

Офіційний опонент, доктор філософських наук, професор Майя Вікторівна Триняк висловила таке зауваження: у дисертації потребує сильнішого акценту зв'язок когнітивної гібридизації з ризиками когнітивної деградації та атрофії навичок.

Зазначені зауваження не ставлять під сумнів наукову новизну, обґрунтованість і самостійність одержаних результатів та визначають напрями подальшої роботи.

Результати відкритого голосування

«За» — 5 членів ради.

«Проти» — 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Лихацькому Андрію Васильовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 033 «Філософія» відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Віталій Павленко